

Številka: 351-4/2017/132

Datum: 30. 1. 2020

VSEM ZINTERESIRANIM GOSPODARSKIM SUBJEKTOM

ZADEVA: Dodatna pojasnila

ZVEZA: Javno naročilo "dobava in montaža opreme za Osnovno šolo Louisa Adamiča Grosuplje", št. objave na portalu javnih naročil: JN008878/2019-B01 z dne 23. 12. 2019 (popravka pod oznako JN008878/2019-K01 z dne 24. 1. 2020 in JN008878/2019-K02 z dne 28. 1. 2020), št. objave v Dopolnilu k Uradnemu listu Evropske unije: 2019/S 248-612477 z dne 24. 12. 2019 (popravka pod št. objave 2020/S 018-039400 z dne 27. 1. 2020 in 2020/S 020-044250 z dne 29. 1. 2020)

Vprašanja zainteresiranih gospodarskih subjektov do konca dne 28. 1. 2020:

1. Vprašanje zainteresiranega gospodarskega subjekta:

"Kljub spremembi glede zahtevane bonitetne ocene iz SB3 na SB4 ponudnik opozarja, da je taka ocena absolutno previsoka in naročnika poziva k spremembi razpisne dokumentacije tako, da bo ustrezna bonitetna ocena tudi SB5. Bonitetna ocena SB5 predstavlja nadpovprečno zmožnost poslovnega subjekta za poravnanje obveznosti in je popolnoma primerna in zadostna glede na zadevni predmet javnega naročila. Naj opozorimo, da mora v skladu z razpisno dokumentacijo ta pogoj izpolnjevati samostojni ponudnik, zato je pogoj bonitetna ocena SB4 diskriminatoren in izkrivlja konkurenco. S tako visokimi zahtevami je namreč javni razpis očitno namenjen le določenim ponudnikom. Ponudnik naročnika poziva k spremembi razpisne dokumentacije, kot je navedeno zgoraj. V nasprotnem primeru bo javni razpis zaradi številnih spornih zahtev in pogojev predmet revizije."

Odgovor naročnika:

Naročnik obvešča zainteresirane gospodarske subjekte, da bonitetna ocena ostaja nespremenjena. Glede na preverjene razmere na trgu, naročnik smatra, da zahtevana bonitetna ocena niti ni postavljena previsoko niti ni diskriminatorna, sploh pa ne izkrivlja konkurence. Glede na to, da gre za dobavo in montažo opreme za šolski objekt, ki je časovno vezana na roke, poleg tega gre za specifično opremo, ki mora biti skladna z veljavnimi standardi in katere montaža je tehnično precej zahtevna ter mora biti do roka izvedena z vso natančnostjo (saj je namenjena šolskim otrokom), naročnik smatra, da je postavljena skladno s predmetom javnega naročila.

2. Vprašanje zainteresiranega gospodarskega subjekta:

"Glede na to, da je naročnik spremenil določili razpisne dokumentacije, in sicer:

1. I. poglavje, 16. točka (str. 6) – besedilo: "Ponudnik lahko s partnerji izpolnjuje pogoje v zvezi z ustreznostjo za opravljanje poklicne dejavnosti, ekonomskim in finančnim položajem ter tehnično in strokovno sposobnostjo." se po novem glasi: "Ponudnik lahko s partnerji izpolnjuje pogoje v zvezi z ustreznostjo za opravljanje poklicne dejavnosti, ekonomskim in finančnim položajem, razen pogoja v zvezi z bonitetno oceno, ter tehnično in strokovno sposobnostjo, razen pogojev v zvezi z referenčnimi posli."

2. I. poglavje, 17. točka (str. 7) – besedilo: "Ponudnik lahko s podizvajalci izpolnjuje le pogoje v zvezi s tehnično in strokovno sposobnostjo." se po novem glasi: "Ponudnik lahko s podizvajalci izpolnjuje le pogoje v zvezi s tehnično in strokovno sposobnostjo, razen pogojev v zvezi z referenčnimi posli."

kar zaostrejuje pogoje za sodelovanje, ponudnik zahteva, da spremeni referenčne pogoje, kot sledi v nadaljevanju:

- vsaj 3 referenčni posli v zadnjih 5 letih dobave in montaže pohištvene opreme v stavbi za izobraževanje in znanstveno raziskovalno delo po klasifikaciji CC-SI 12630, skupno v vrednosti najmanj 450.000,00 EUR brez DDV;

- vsaj 3 referenčni posli v zadnjih 5 letih dobave in montaže športne opreme v stavbi s klasifikacijsko številko CC-SI 12650 ali CC-SI 12630, v skupni vrednosti najmanj 450.000,00 EUR brez DDV, od tega za vsaj 1 referenčni posel v vrednosti najmanj 300.000,00 EUR brez DDV."

Odgovor naročnika:

Naročnik se opravičuje za napako, saj je bilo ugotovljeno, da so kriteriji v zvezi z referenčnimi pogoji dejansko postavljeni prezahtevno.

Po novem se zahtevajo naslednji referenčni posli:

- vsaj 3 referenčni posli v zadnjih 5 letih pred objavo javnega naročila, pri katerih je bila dobavljena in montirana pohištvena oprema v stavbi za izobraževanje in znanstveno raziskovalno delo po klasifikaciji CC-SI 12630, v skupni vrednosti najmanj 450.000,00 EUR brez DDV, od tega za vsaj 1 referenčni posel v vrednosti najmanj 250.000,00 EUR brez DDV;

- vsaj 3 referenčni posli v zadnjih 5 letih pred objavo javnega naročila, pri katerih je bila dobavljena in montirana športna oprema v stavbi za izobraževanje in znanstveno raziskovalno delo po klasifikaciji CC-SI 12630 ali na športnem igrišču po klasifikaciji CC-SI 24110 ali na drugem gradbenem inženirskem objektu za šport, rekreacijo in prosti čas po klasifikaciji CC-SI 24122, v skupni vrednosti najmanj 450.000,00 EUR brez DDV, od tega za vsaj 1 referenčni posel v vrednosti najmanj 250.000,00 EUR brez DDV.

Pogoj v zvezi z referenčnimi posli se lahko izpolnjuje s partnerji in/ali podizvajalci.

3. Vprašanje zainteresiranega gospodarskega subjekta:

"Prevzeli smo odvetniško zastopanje konzorcija ponudnikov, ki namerava oddati ponudbo v predmetnem postopku javnega naročanja. Ker smo stranki svetovali vložitev zahtevka za revizijo, vas pozivamo, da v izogib nepotrebnim stroškom revizijskega postopka preučite naše argumente in najkasneje do četrтка, dne 30. 1. 2020 do 10.00 ustrezno spremenite zahteve iz razpisne dokumentacije, sicer bo naša stranka za zavarovanje svojih interesov primorana vložiti revizijski zahtevek.

V točki 3.2.c.1. razpisne dokumentacije ste kot pogoj za sodelovanje določili naslednje reference:

a.) vsaj 3 referenčne posle v zadnjih 5 letih pred objavo tega javnega naročila, pri katerih je dobavil in montiral pohištveno opremo v stavbi za izobraževanje in znanstveno raziskovalno delo po klasifikaciji CC-SI 12630, vsakega v vrednosti najmanj 450.000,00 EUR brez DDV;

b.) vsaj 3 referenčne posle v zadnjih 5 letih pred objavo tega javnega naročila, pri katerih je dobavil in montiral športno opremo v stavbi za izobraževanje in znanstveno raziskovalno delo po klasifikaciji CC-SI 12630, v skupni vrednosti najmanj 450.000,00 EUR brez DDV.

V zvezi s tem pogojem ste dne 21. 1. 2020 ob 12.49 na portalu javnih naročil z odgovorom na 7. vprašanje spremenili razpisno dokumentacijo tako, da referenčnega pogoja ni (več) dovoljeno izpolnjevati niti z referencami podizvajalcev niti z referencami partnerjev v skupnem nastopu.

Najprej je treba poudariti, da v tem postopku naročate 1) dobavo pohištvene opreme in 2) dobavo športne opreme. Gre za blago, ki je tako različno, da ga na trgu običajno ne zagotavljajo isti subjekti, zaradi česar bi javno naročilo morali razdeliti na dva sklopa in ponudnikom omogočiti, da oddajo ponudbo bodisi za en (katerikoli) sklop bodisi za oba sklopa. Naročniki morajo namreč v skladu s prvim odstavkom 73. člena ZJN-3 in ob upoštevanju določb Direktive 2014/14/EU zagotoviti nediskriminatorno obravnavo in večjo dostopnost javnega naročila malim in srednjim podjetjem tako, da javno naročilo razdelijo na sklope, 1) če to omogoča predmet naročila, 2) če to prispeva h gospodarni ter učinkoviti izvedbi naročila in 3) če ne obstajajo utemeljeni razlogi, na podlagi katerih je naročilo bolj smiselno oddati kot celoto (tako sklep Državne revizijske komisije št. 018-171/2019). Če so ti trije kriteriji izpolnjeni, naročniki javno naročilo morajo razdeliti na sklope in glede tega ne uživajo nikakršne proste presoje. Ti pogoji so izpolnjeni tudi v obravnavanem primeru. Ob upoštevanju navedenega (tj. predvsem, da naročnik naroča blago, ki ga na trgu običajno ne dobavljajo isti subjekti) pa se kot nesorazmerna in neutemeljena še toliko bolj izkaže vaša zahteva, da referenčnega pogoja ni dopustno izpolnjevati z referencami partnerjev v skupnem nastopu oziroma podizvajalcev. Prav nikakršne stvarno utemeljene podlage ni, da bi naročnik prepovedoval izpolnjevanje referenčnega pogoja z referencami konzorcijskih partnerjev. Iz tretjega do šestega odstavka 10. člena ZJN-3 izhaja, da (že na

podlagi zakona samega) ponudbo v postopkih javnega naročanja lahko odda (tudi) skupina (konzorcij) ponudnikov. V tem primeru je iz navedenih določb mogoče razbrati, da je takšno skupino (konzorcij) ponudnikov treba obravnavati enako kot posameznega (samostojnega) ponudnika, saj je le izjemoma (glede na peti odstavek 10. člena ZJN-3, če za to obstajajo objektivni razlogi) za skupino ponudnikov dovoljeno postaviti pogoje, ki so drugačni od tistih, ki veljajo za posamezne udeležence v postopku naročanja. Na podlagi navedenega skupina (konzorcij) ponudnikov vse pogoje (vključno z referenčnimi) že na podlagi samega zakona lahko izpolnjuje tako, da vsak izmed članov takšne skupine prispeva posamezne reference, vse skupaj pa izpolnjujejo referenčni pogoj kot celoto. Za zahtevo, da referenčnega pogoja ponudnik (tj. eden od članov konzorcija) ne sme izpolnjevati tudi z referencami drugih članov konzorcija (čeprav na podlagi zakona za naročnika vsi skupaj predstavljajo "ponudnika"), tako ni nikakršne podlage. Navedeno še posebej velja v obravnavanem primeru, v katerem je javno naročilo sestavljeno iz dveh vrst različnega blaga, ki jih na trgu običajno ne ponujajo isti subjekti, zaradi česar je povezovanje v konzorcije še toliko bolj potrebno. Zato vas pozivamo, da razpisno dokumentacijo spremenite tako, da je referenčni pogoj (ponovno) mogoče izpolnjevati tudi z referencami partnerjev v skupnem nastopu.

Nadalje je neutemeljena tudi vaša prepoved, da bi ponudniki referenčni pogoj izpolnjevali z referencami podizvajalca. Tudi v tem delu ponudnikom že zakon (v 81. členu ZJN-3) daje pravico, da (med drugim) v zvezi s tehnično sposobnostjo (torej v zvezi z referenčnimi pogoji) po potrebi za posamezno javno naročilo uporabijo zmogljivosti drugih subjektov, in to celo ne glede na pravno razmerje med njimi in temi subjekti. Iz prakse Državne revizijske komisije (npr. sklep št. 018-182/2018-10) pa izhaja, da mora subjekt, katerega zmogljivost se uporablja glede pogojev v zvezi z izobrazbo in strokovno usposobljenostjo, v ponudbi nastopati kot skupni partner ali kot podizvajalec. ZJN-3 tako daje izrecno podlago, da ponudniki pogoje (tudi referenčne) izpolnjujejo z drugimi subjekti, ki jih morajo v določenih primerih v svoje ponudbe vključiti bodisi kot partnerje bodisi kot podizvajalce. Naročnik bi tako lahko kvečjemu zahteval, da tisti podizvajalci, ki bodo ponudnikom prispevali določene reference, tudi dejansko izvajajo dobavo določenega blaga, nima pa nikakršne podlage, da izpolnjevanje referenčnega pogoja s podizvajalci pavšalno prepove. Zato tudi v tem delu naročnika pozivamo, da razpisno dokumentacijo spremeni na način, da bo referenčni pogoj dovoljeno izpolnjevati tudi z referencami podizvajalcev.

Nazadnje pa je treba poudariti, da je referenčni pogoj nesorazmeren (in posledično nezakonit) tudi po vsebini. Naročnik namreč nima prav nikakršnega stvarno utemeljenega razloga, da za dobavo pohištvene opreme, katere vrednost bo na podlagi ocene naše stranke znašala približno 200.000,00 EUR, zahteva tri reference, od katerih mora biti vrednost vsake najmanj 450.000,00 EUR brez DDV (skupaj torej 1.350.000,00 EUR brez DDV, kar je skoraj sedemkrat več, kot bo predvidoma znašala vrednost tega dela javnega naročila). Tudi v tem delu zato naročnika pozivamo, da referenčni pogoj ustrezno spremeni tako, da bo ta po vsebini sorazmeren predmetu javnega naročanja. Sorazmernost pri oblikovanju referenčnega pogoja namreč pomeni, da naročnik od ponudnikov lahko zahteva, da izkažejo, da so predhodno že izvedli posel, ki je primerljiv (tudi po vrednosti) tistemu, ki ga oddaja. Glede na to, da naročnik v obravnavanem postopku ne naroča pohištvene opreme v vrednosti približno 1.350.000,00 EUR brez DDV, referenčni pogoj s takšno zahtevo ne more biti sorazmeren. Praksa Državne revizijske komisije je povsem jasno določila maksimalne parametre, ki jih je še dopustno upoštevati pri referenčnih pogojih in vaše zahteve te parametre nekajkrat presegajo. Višina obeh postavljenih referenc (za športno in šolsko opremo) je torej nedopustno previsoka.

Enako pa velja tudi za število referenc. Nobenega objektivnega razloga ne boste mogli najti za obrazložitev, zakaj za športno opremo de facto zahtevate 1 referenco (oziroma dovoljujete seštevanje 3 referenc), za pohištveno opremo pa ne (zahtevate 3 reference, vsako v zahtevani višini), glede na to, da

- gre za enotni predmet javnega naročila;

- je ocenjena vrednost dela, ki odpade na pohištveno opremo nižja od vrednosti športne opreme in (kot že navedeno zgoraj) tudi bistveno nižja od vrednosti vseh zahtevanih referenc.

Edini možni in logičen zaključek je, da ste pogoje oblikovali prilagojeno enemu od ponudnikov, s čimer kršite načelo enakopravne obravnave ponudnikov.

Na podlagi vsega navedenega predlagamo, da spremenite opisane zahteve iz vaše razpisne dokumentacije tako, da (če že ne želite oblikovati dveh sklopov) dovolite izpolnjevanje pogojev s partnerji v skupni ponudbi in/ali podizvajalci ter da znižate skupno vrednost zahtevanih referenc na višino, ki je sorazmerna s predmetom javnega naročila. V kolikor katere izmed opisanih zahtev ne boste spremenili do četrtega dne 30. 1. 2020, do 10.00 ure, bomo po pooblastilu naše stranke vložili zahtevek za revizijo zoper razpisno

dokumentacijo, ki mu bo Državna revizijska komisija, glede na predstavljene argumente, z veliko verjetnostjo ugodila."

Odgovor naročnika:

Naročnik se opravičuje za napako, saj je bilo ugotovljeno, da so kriteriji v zvezi z referenčnimi pogoji dejansko postavljeni prezahtevno.

Po novem se zahtevajo naslednji referenčni posli:

- vsaj 3 referenčni posli v zadnjih 5 letih pred objavo javnega naročila, pri katerih je bila dobavljena in montirana pohištvena oprema v stavbi za izobraževanje in znanstveno raziskovalno delo po klasifikaciji CC-SI 12630, v skupni vrednosti najmanj 450.000,00 EUR brez DDV, od tega za vsaj 1 referenčni posel v vrednosti najmanj 250.000,00 EUR brez DDV;

- vsaj 3 referenčni posli v zadnjih 5 letih pred objavo javnega naročila, pri katerih je bila dobavljena in montirana športna oprema v stavbi za izobraževanje in znanstveno raziskovalno delo po klasifikaciji CC-SI 12630 ali na športnem igrišču po klasifikaciji CC-SI 24110 ali na drugem gradbenem inženirskem objektu za šport, rekreacijo in prosti čas po klasifikaciji CC-SI 24122, v skupni vrednosti najmanj 450.000,00 EUR brez DDV, od tega za vsaj 1 referenčni posel v vrednosti najmanj 250.000,00 EUR brez DDV.

Pogoj v zvezi z referenčnimi posli se lahko izpolnjuje s partnerji in/ali podizvajalci.

Naročnik zainteresirane gospodarske subjekte dodatno obvešča, da se zaradi sprememb dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, spremenita naslednja roka v postopku:

- rok za oddajo ponudbe je **17. 2. 2020 do 15. ure**
- odpiranje ponudbo bo dne **18.2. 2020 ob 9. uri**.

Vse spremembe, dopolnitve in pojasnila se štejejo kot del dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila.

S spoštovanjem,
Tanja RAUH
Strokovna sodelavka za javna naročila

dr. Peter VERLIČ
Župan

Po pooblastilu župana
mag. Dušan HOČEVAR
Direktor občinske uprave

Objaviti: - portal javnih naročil
- spletna stran naročnika